

Tárgymutató

A tárgymutatóban a címszó előtti vízszintes vonalkák a felettük lévő szó változatlan megismétlését jelentik (ahány szó változatlanul ismételhető, annyi vonal van leírva). A kötőjellel írt szavak egy szónak számítanak.

A vessző után írt, hátravetett szavak általában jelzőként, a kifejezés előtt olvasandók. A / jellel elválasztott kifejezések a szövegben mindkét formában előfordulnak.

A görög betűvel kezdődő kifejezések a betűrendben a kiejtésük szerinti helyen találhatók. A számok és az indexben lévő jelek a betűrendbe nem számítanak bele; az előttük, illetve utánuk következő betűk alapján vannak besorolva.

A

AAT 251

ABP 110

abszorbancia, látszólagos 163

acetonitriles kicsapás 236

acetonos precipitáció 47

acil-ghrelin 357

ACN 236

ACTH 343

– termelő hypophysis adenoma 344

actin binding protein (ABP) 110

ACS 328

adeniláz-ciklát-aktiváló polipeptid (PACAP) 362, 363

adipokin 346

adiponektin 356

adjuváns 133

adrenokortikotrop hormon (ACTH) 343

aequorin 143

AF 254

affinitás címke 58

– elektroforézis 60

– immunelektroforézis 60

– kromatográfia 57

AFP 224, 323

agarózgél elektroforézis 73

agglutináció 108

–, latex 142

agglutináció, passzív 142

–, zselatin 142

agglutinációs módszerek 141

AGP 238

akridíniumészter jelölőmolekula 166

akrilamid monomer 71

Akt útvonal 358

aktin alapú motor 110

– filamentum immunfluoreszcens kimutatása 53

aktinkötő fehérje 110

aktív centrum 33

aktivált parciális tromboplasztinidő (APTI) 284

– protein C (APC) 291

– – – rezisztencia 291

akut coronaria szindróma (ACS) 328

– – – cardialis markerei 328

– – – terápia, cardialis marker alkalmazás 332

– – –, rizikóbeosztás 329

– fázis fehérje elváltozások 223

– myocardialis infarctus (AMI) 328

– – – diagnosztikai kritériumai 328

akvaporin-5, könnyű 295

albumin 122, 222, 224

– elváltozások 223

–, ischaemia által módosított, cardialis marker 335

–, vizelet 307

albuminmentesítés 41

albuminuria 309, 311

– definíciója 311, 312

aldoszteron releasing faktor 357

α_1 -antitripszin 224

α ciano-4-hidroxi-fahéjsav (HCCA, CHCA) 179, 184

α fötöproteín (AFP) 224, 323

α hélix 102

α_2 -makroglobulin 225

α_2 -makroglobulin, vizelet 307

α_1 -mikroglobulin, vizelet 307

α_1 savanyú glikoprotein (AGP) 238, 309

alignment 69

alkalikus foszfatáz 151

– –, csontspecifikus 348

– gélelektroforézis 73

- alkonyzóna 69
- állandó semleges vesztés 183
- állatkísérlet 216
- állatkísérleti modell 218
- állatvédelem 218
- alvadási faktor, prokoaguláns 280
 - inhibitor 281
- amfolit 63
- AMI 328, 330
- amidofekete 75
- amiláz, nyál 302
- aminoacil tRNS 29
- aminosav 27
 - aktiválás 29
 - , balra forgató, α 101
 - dekarboxilezés 30
 - , esszenciális 101
 - dezaminálás 30
 - szekvencia 28, 102
 - –, szekvenciaazonosság 69
- amplifikáció 279
- amyloid β -peptid, liquor 339
- ANA 254
 - immunoblot 256
 - kimutatás ELISA szűrőtesztrel 255
 - – indirekt immunfluoreszcenciával 254
 - mintázat 256
- ANA-ELISA 256
- analit, A típusú 188
 - , B típusú 188
- analitikai interferencia 172
 - referenciarendszer 188
- analizátor, tömegspektrométer 179
- analógia 68
- ANA-pozitivitás 262
- ANAscreen ELISA 255
- ANCA 261
- anionos detergens 41
- ANP 334, 343
- antibiotikum, tápoldat 208
- anti-C1q komplementfaktor autoantitest 260
- anti-CPP 260
- antieger antitest (HAMA) 157
- antifoszfolipid antitest 292
 - szindróma (APS) 253
 - – diagnosztikai kritériumai 292
- antigén 126
 - feltárás 272
 - , inkomplett 127
- antigén jelölés 136
 - –, radioizotópos 137
 - , komplett 127
 - , neo 127, 128, 322
 - tisztítás 137
- antigén-antitest reakció alkalmazása 139
- antigéndetermináns 127
- antigénspecifikus autoantitest ELISA 256
- antihemofiliás faktor 280
- anti-Jo-1 260
- antikardiolipin antitest (ACA) 292
- antikörper 104
- antineutrofil citoplazma elleni antitest (ANCA) 261
- antinukleáris autoantitest (ANA) 254
 - – ELISA (ANA-ELISA) 256
 - faktor (AF) 254
- antinukleoszóma-autoantitest 259
- anti-RNP 259
- anti-Scl-70 260
- anti-Sm 259
- anti-SS-A 259
- anti-SS-B 259
- antitest/ellenanyag 104
 - definíció 126
 - előállítás 132
 - – immunizálással 133
 - – rekombináns technológiával 135
 - –, molekulafelismerő 109
 - –, monoklonális 133
 - –, poliklonális 133
- antithyroglobulin 262
- anti-TPO 262
- antitrombin defektus 290
 - hiány, veleszületett 290
- anyai onkógenizáció 183
- APC 291
- APCI 178, 179
- Apoenzim Reaktivációs Immunoassay (ARIS) 153
- apoptózis kimutatása sejtenyészetben 215
- APS 253, 292
- APTI 284
 - , megnyúlt 284
- áramlási/flow citometria 240, 266
 - citometriás immunoassay 159
- ARIS 153
- ARISZTOTELÉSZ 216
- ASCA 263
- assay interferencia 157
- A típusú natriuretikus peptid 334

atmospheric pressure chemical ionization (APCI) 178, 179
 ATP 29
 atrialis natriuretikus peptid (ANP) 334
 autoantitest (AAT) 251
 – , analitellenes 173
 – , anti-dsDNS 259
 – , antinukleáris 254
 – , egyes betegségekre jellemző 252
 – meghatározás módszerei 254
 – – , multiplex 257
 – , patológiás 251
 – , szervspecifikus 262
 – , természetes 251
 autofluoreszcencia 138
 autoimmun betegség 251
 – – diagnosztizálása 253
 – – laboratóriumi eltérései 253
 – – , szervspecifikus 252, 253
 – – , szisztémás 252, 253
 – – típusai 252
 – hepatitis 263
 – májbetegség autoantitest-immunoblot profil 263
 – – autoantitestjei 264
 – myositis autoantitestprofil immunoblot 261
 autokrin 274
 automatizáció fehérjeanalitikában 161
 – – , tömegspektrometria 175
 AVENZOAR 216
 AVERY, OSWALD 104
 avidin-biotin-peroxidáz (ABC) eljárás 273
 aviditás 131

B

bakteriális fehérje minta szolubilizáció 45
 band pass emissziós filter 246
 – – filter 246
 BAP 348
 BAYLIS, WILLIAM MADDOCK 115
 bázistriplet 102
 BCG 222
 BCR 191
 BEHRING, EMIL ADOLF VON 104
 Bence–Jones-fehérje 227
 Bence–Jones-fehérje kimutatása 230
 Bence–Jones-proteinuria 233, 309
 Benedikt-módszer 49, 298, 305
 BERSON 143

BERZELIUS, JÖNS JAKOB 101
 β_2 -GPI antitest 260
 β hCG 323
 β humán koriongonadotropin (β hCG) tumormarker 323
 β_2 -mikroglobulin 225
 β_2 -mikroglobulin tumormarker 324
 β_2 -mikroglobulin, vizelet 307
 β_2 -transzferrin, liquor 340
 β redőzött réteg 102
 β -N-acetil- -D-glukózaminidáz (β -NAG), vizelet 307
 β -NAG, vizelet 307, 309
 betétes sejtenyészet 52
 bioanalitikai fehérjevizsgálat 57
 biogén amin 30
 bioinformatika 67
 bioinformatikai adatbázis 67
 – adatkezelés 68
 biokatalizátor 112
 biológiai válaszmódosító 102, 116
 biological response modifier 102, 116
 biolumineszcencia 139
 biuret reagens 49
 bivalens reagens 139
 blast ablak 243
 blue-dextrán 41
 BMD 347
 BONNER–LASKEY-módszer 84
 Bradford-módszer 298
 Bradford-reagens 50
 Bradford-reakció 237
 brefeldin 274
 bróm-krezol-zöld (BCG) 222
 B sejt dyscrasia 227
 B típusú natriuretikus peptid (BNP) 335
 BUCHNER, EDUARD 113
 BUCHNER, HANS ERNEST AUGUST 105
 BURDET, JULES 105
 BURNET, FRANK MACFARLANE 105
 Bürker-kamra 213

C, CS

C típusú natriuretikus peptid 334
 CA 15-3 324
 CA 19-9 324
 CA 72-4 324
 CA 125 324
 c-ANCA 261

- carcinoembryonalis antigén (CEA) 323
cardialis marker 328
– – instrukciók 331
– – orvosi alkalmazása, ACS 332
– – –, nem ischaemiás szívbetege 334
– – –, vesebetege 333
– –, albumin, ischaemia által módosított 335
– –, CK-MB-izoenzim aktivitás 330
– –, C-reaktív protein 335
– –, mieloperoxidáz 335
– –, mioglobin 331
– –, natriuretikus peptid 334
– –, sürgősségi 334
– –, troponin 328, 329
CBB 50, 75, 237
– festés WANG szerint 89
CCD 96
CD marker 266, 267, 269
– –, hematológiai malignitások 271
– nomenklatura 267
CEA 323
CEDIA 153
celluláris immunitás 266
– – vizsgálata áramlási citometriával 266
Cenp-B 260
centromer elleni autoantitest (Cenp-B) 260
CGS mértékegységrendszer 187
CHAPS 42
charge-coupled device (CCD) 96
CHCA 179
Chemiluminescent Immunoassay (CLIA) 155
chip elektroforézis 59
–, kémiai 61
Christmas-faktor 280
CID 182
ciklikus citrullinált peptid elleni autoantitest (anti-CCP) 260
cisztatin, nyál 302
citokin, csont 348
– csoportosítás 274
– kimutatás 273
– – áramlási citometriával 275
citoszkeleton 109, 110
– fehérjék vizsgálata antitest felhasználásával 53
– – – falloidinnal 53
citozin-arabinozid (Ara-C) 212
CK-BB 340
CK-MB 330
CK-MB/totál CK relatív index 330
CK-MB1 331
CK-MB2 331
CK-MB-izoenzim aktivitás 330
Clauss-módszer 285
CLIA, akridiniumészter jelölésű 155
Cloned Enzyme Donor Immunoassay (CEDIA) 153
cluster of differentiation (CD) 266
COHEN, STANLEY 116
collision induced dissociation (CID) 182
colour gating 242
commutability 190
complement system 106
constant neutral loss 183
Coomassie Brilliant Blue (CBB) 50, 75
cooximetria POCT 316
Coulomb-erő 32
Coulomb-robbanás 178
cöruoplazmin 225
CRAB 229
C-reaktív protein (CRP) 225
– – cardialis marker 335
Creutzfeldt–Jakob-betegség 340
CRH 343
CRP 225
CRP, vizelet 307
Cushing-kór 344
Cushing-szindróma 344
cut-off 333
CYFRA 21-1 324
CZERKINSKY, CECIL 277
csont dinamikus átépülése 347
csontanyagcsere 348
– endokrin szabályozása 349
–, fizikai aktivitás hatása 350
– rendellenessége 350
–, táplálkozás hatása 350
csontátépülés 350
csontfelépülési marker 351
csontleépülési marker 351
csontrendszer 347
csontsejt 347
csontspecifikus alkalikus foszfatáz (BAP) 348
csontsűrűség (BMD) 347
csontszövet 347
csontvelői összejt transzplantáció 249

- D**
- daganat epidemiológiai biomarker 364
 - daganatos csontáttét 351
 - daganatsejt-kultúra 51
 - dagantszűrés 364
 - daughter ion scan 183
 - D-dimer teszt 287
 - De Novo Sequencing 184
 - defenzin, nyál 302
 - DELFA 155
 - denaturáló IEF + SDS elektroforézis 74
 - SDS-gélelektroforézis LAEMMLI szerint 77
 - denaturált állapot 103
 - detergens, anionos 41
 - , ikerionos 42
 - , minta-előkészítés 41
 - , nem ionos 42
 - , – –, alkalmazása sejtfrakcionálásra 44
 - DETRE (DEUTSCH) LÁSZLÓ 104, 126
 - dexamethason szuppressziós teszt 344
 - dezacil-ghrelin 357
 - dezaminálás 30proteáz 30
 - DHB 179
 - diabetes mellitus száraz szemmel 296
 - – szemészeti szövődményei 298
 - –, könnyfehérjék 297
 - dialízis, minta-előkészítés 40
 - DIC 288
 - differentiálcentrifugálás 43
 - 2,5-dihidroxi-benzoésav (DHB) 179
 - dimetil-szulfoxid (DMSO) 135
 - dinein 111
 - dioxetán-foszfátészter fényemissziója 167
 - direkt fotometria 49
 - diszkontinuus gél 72
 - disszeminált intravasculáris koaguláció (DIC) 288
 - ditioeritol (DTE) 42
 - ditiotreitol (DTT) 42
 - DMSO 135
 - DNS eltávolítása mintából 48
 - motor 111
 - dodecil-szulfát poliakrilamid gél elektroforézis (SDS-PAGE) 62
 - domén 36
 - dot plot, kétszínű 246
 - –, színes 242
 - 2D PAGE 59
 - DTE 42
 - DTT 42
 - dynamic molecular sieving 62
 - dysproteinaemia 223
- E**
- ECL 95, 167
 - detektálás 95
 - reagensek 96
 - ECLIA 156, 170
 - EDE 296
 - EDELMAN, GERALD 104
 - egérmáj fehérje szolubilizálás 46
 - szövet alkalikus fehérje dúsítása 46
 - EGF, könny 295
 - egy foton számlálás 167
 - egyedi fehérje kimutatása immunfluoreszcenciás módszerrel 52
 - – –immunkémiai módszerrel 55
 - – –Western blot módszerrel 54
 - egyedi ion vizsgálat 182
 - egyed sejt lézeres vizsgálata 241
 - EHRICH, PAUL 104
 - EIA 143, 149
 - , fluoreszcens 150
 - , heterogén 149
 - , homogén 152
 - , kemilumineszcens 151
 - EIHIA 153
 - éjfélnő 69
 - ekvivalencia elv 162
 - elasztikus rost 118
 - electron transfer dissociation (ETD) 182
 - ElectroSpray Ionization (ESI) 175
 - elektroendozmózis 65
 - elektroforézis, affinitás 60
 - , agarózgél 73
 - alkalmazása előfrakcionálásra 44
 - – fehérjeelválasztásra 71
 - , chip 59
 - hordozói 71
 - , kapilláris 59
 - készülék 71
 - , kétdimenziós, kombinációi 74
 - , Laemmli-féle SDS gél 73
 - , savanyú urea gél 73
 - , zóna 60
 - elektrokemilumineszcens immunoassay 143

- elektrokemiluminescens jelölés 167
 - Immunoassay (ECLIA) 156, 170
- elektrokromatográfia 60
- elektronionizáció 177
- elektrospray, ionizációs (ESI) 175, 178
 - tömegspektrometria (ESI-MS) 66
- ELISA 149, 164
 - , ANAScreen 255
 - , befogó 148
 - , direkt 148
 - , indirekt 148
 - , –, szendvics 149
 - , kompetitív 148
 - , szendvics 148
- ELISPOT 150, 277
 - dot analízis 278
- ellenanyag/antitest definíció 126
 - jelölés 136
 - –, radioizotópos 137
 - , monoklonális 133
 - , poliklonális 133
 - tisztítás 136
- élő állapot 103
- előfrakcionálás eljárásai 43
- elsődleges fehérje szerkezet 28
- EMA 263
- embrionális sejt tenyésztése 203
- emissziós fluoreszcencia 243
- EMIT 149, 152
- emlős sejtkultúra típusai 51
- emlőszövet minta feltárása 46
- ENA 259
- endocitózis 34
- endokrin 274
 - mirigy 342
- endomysium elleni antitest (EMA) 263
- endoplazmatikus retikulum 34
 - – stressz 357
 - –, durva felszínű 34
 - –, sima felszínű 34
- ENGELHARDT 109
- enhanced chemiluminescence (ECL) 95
- eNOS 358
- enzim 112
 - aktivátor 33
 - , egyszerű 33
 - fehérje 33
 - funkciók 114
 - immunoassay (EIA) 143, 149, 150
 - enzim immunoassay, kolorimetrikus 149
 - –, színreakción alapuló 149
 - jelölés 138, 170
 - , összetett 33
 - tumormarker 324
 - enzimcitokémia 272
 - , direkt 272
 - , indirekt 272
 - enzimhisztokémia 115, 270
 - technikája 272
 - Enzyme Inhibitory Homogenous Immunoassay (EIHIA) 153
 - Enzyme Multiplied Immunoassay Technique (EMIT) 152
 - enzyme-linked immunoabsorbent assay (ELISA) 149
 - immunosorbent spot (ELISPOT) 277
 - enzyme-multiplied immunoassay technique (EMIT) 149
 - epidermalis növekedési faktor (EGF) 295
 - epitóp 127
 - , konformációs 127, 128
 - , lineáris 127, 128
 - Eppendorf-pipetta 298
 - erősített kemilumineszcencia (ECL) 167
 - ESI 175, 178
 - ESI-MS 66
 - essenciális aminosav 101
 - táplálék 123
 - ETD 182
 - etikai megfontolások állatkísérlet végzésekor 218
 - European Community Bureau of Reference (BCR) 191
 - Institute for Reference Materials (IRMM) 191
 - evaporative dry eye (EDE) 296
 - exenatid 346
 - exocitózis 34
 - exon 36
 - extracelluláris mátrix fehérje 117, 355
 - szerkezet 117
 - extrahálható nukleáris antigének elleni autoantitestek (ENA) 259
 - ezüsfestés, gélben, GROMOVA szerint 89
 - –, MS-kompatibilis, GROMOVA szerint 89
 - ezüstintenzifikálás 94
 - ezüstözés 75
 - , direkt 85
 - eljárásai 85
 - , fehérjedúsítással, majd ezüstdetektálással, MARSHALL szerint 87
 - , kombinált, leszártított, festetlen vagy festett géllemezen WILLOUGHBY–LAMBERT szerint 85
 - –, WILLOUGHBY–LAMBERT szerint 85

ezüstözés, módosított ultraszenzitív eljárással, MARSHALL szerint 87
 – ultravékony PAGE-lemezen, SAMMONS szerint 86

F

F_{ab} 106, 129

FACS 43

fág display technika 135, 136

FAHEY, JOHN 104

faktoranalízis vizsgálat 282

falloidin 53

fast atom bombardment (FAB) 177

– ion bombardment (FIB) 178

FBS 208

F_c 106, 129

FCM 240

FDP 281, 287

fehérje 27, 101

– alegység 28

– analitika automatizációja 161

– – –, tömegspektrometria 175

– analógia 68

– biochip 158

– bioinformatika 66, 67

–, biokatalizátor 112

– biológiai funkciók hordozója 103

– – szerepe 27

– definíciója 101

– detektálás immunoblotting módszerrel 90

– – –, immunreakció előhívása 94

– – Mini-Trans-Blot készülékkel 90

– – nedves immunoblotting módszerrel 90

– – semi-dry immunoblotting módszerrel 90

– –, MS-kompatibilis 89

– detektálási protokollok 84

– doménszerkezete 36

–, biokatalizátor 112

–, egyszerű 28

–, enzim 112

–, extracelluláris szerkezet 117

–, hormon 115

–, kis molekulatömegű 234

–, kontraktilis 109

– elektroforézis 59, 60

– – technikák 60

– élő anyag produktum 101

– eltávolítása mintából 41

fehérje elválasztás elektroforézissel 71

– enzim 33

– ezüstözés, direkt, egydimenziós SDS-lapgélen 85

– felgombolyodás 29

– frakcionálás ultracentrifugálással 58

– homológia 68

–, hormon 115

– – meghatározás 344

– izoelektromos fókuszálása 63

– jelölés 75, 97, 137, 165

– jelölési protokollok 76

– kapilláris elektroforézis 59

– kimutatás, egyedi, immunkémiai módszerrel 55

– –, –, morfológiai módszerrel 52

– –, –, Western blot 54

– –, immunfluoreszcenciás 52

– –, száraz-kémiai 314

–, kis molekulatömegű 234

– koncentráció mérése 49

–, kontraktilis 109

– kölcsönhatás 31

– kromatográfia 57

– lebomlás 30

–, ligandum 122

– meghatározás 48

– –, Benedikt-módszer 49

– –, bioanalitikai 57

– –, Bradford-módszer 50

– –, direkt fotometria 49

– –, Lowry-módszer 49

– –, mikrobiuret-módszer 49

– – standardizálása 190

– minta koncentrációja 42

– módosult aminosav polimer 101

– molekulatömeg becslése kalibrációs egyenessel 57

–, motor 109

–, natívan rendezetlen 28

– oldatba vitele 41

– oldékonyság alkalmazása előfrakcionálásra 44

– ortológia 69

– osztályozás funkció alapján 28

–, összetett 28

– paralógia 69

–, raktározó 120

– rost 118

–, sejtnövekedési faktor 116

–, struktúraalkotó 34

– szekvenanciaanalízis 69

– szekvenanciaazonosság 69

- fehérje szerkezet 27
 - –, elsődleges 28, 102
 - –, harmadlagos 28, 102
 - –, másodlagos 28, 102
 - –, negyedleges/kvartener 28, 102
 - –, primer 28
 - –, szekunder 28
 - –, tercier 28
 - szintézis 28
 - szolubilizálás 41
 - térbeli konformációja 28
 - , transzportőr 121
 - tumormarker 321
 - – csoportok 323
 - – –, enzim 324
 - – –, hormon természetű 323
 - – –, mukoprotein 323
 - – –, onkofötális 323
 - – extracelluláris térbe kerülése 322
 - – jellemzői 322
 - újdonsképződés 101
 - újragombolyodás 29
 - vizsgálat, proteomikai 65
 - , zsírsajt termelte 355
- fehérjekomplex alegység 102
- fehérjevizelés 311
- fehérvérsejt alcsoportok elkülönítése 266, 269
- felhődiagram 242
- fenol eltávolítása mintából 41
- fenolvörös 207
- fényemisszió mérése 167
- fényszűrő flow citometriában 246
- ferment 113
- ferritin 120
 - tumormarker 325
- festékkötéses jelölés 75
- festékkötési reakció mennyiségi mérésre 237
- festés, negatív 75
- feszültségtüske 168
- FIA 143, 153
 - , heterogén 153
 - , homogén 155
- fibrin 119
- fibrin/fibrinogén degradációs termék (FDP) 281, 287
- fibrinogén 119, 280
 - meghatározás 285
- fibrinolitikus rendszer 281
- fibrinolízis 287
- fibrinopeptid A (FPA) 287
- fibrinstabilizáló faktor 280
- fikoeritrin 244
- Fikoll-gradiens 43
- FITC 53, 165, 244
 - képlete 165
- fitohemagglutinin (PHA) 274
- Fitzgerald-faktor 280
- flash típusú jelölés 166
- flaska 206
- flavin-adenin-dinukleotid (FAD) 153
- flavoprotein 28
- FLEMING 295
- Fletcher-faktor 280
- flow citométer 240
- flow/áramlási citometria (FCM) 240, 266
 - – mérettartománya 241
 - –, fluoreszcens jelölés 243
 - citometriás immunoassay autoantitest meghatározásra 258
- fluorescent activated cell sorting (FACS) 43
 - scatter 240
- fluoreszcein-izotiocianát (FITC) 53, 165, 244
- fluoreszcencia 244
 - rezonancia energia transzfer (FRET) 166, 168
 - , lézer indukálta 62
- fluoreszcens 4-metil-umbelliferon-foszfát (MUP) 151, 166
 - DNS-festékek 269
 - EIA 150
 - élettípus 165
 - festés 75
 - immunoassay (FIA) 143, 153
 - –, heterogén 153
 - jelölés 138, 165
 - – flow citometriában 243
 - –, molekulák 154
 - mérés flow citometriában 244
 - mikroszkóp 52
 - polarizációs immunoassay (FPIA) 154, 155, 170
 - Protection Immunoassay 155
 - spektrofotometria 216
 - színjelölés, kombinált 245
- fluorofór 243, 268
- fluorogén vegyület 166
- fluorográfiás detektálás BONNER–LASKEY szerint 84
- fluoroimmunometrikus módszer 154
- folding 29
- Folin-reagens 49
- folliculusstimuláló hormon (FSH) 343

folyadék fázisú izoelektromos fókuszálás 48
 – szekunder ion tömegspektrometria (LSIMS) 177
 forbol-12-mirisztát-13-acetát (PMA) 274
 formalinos fixálás 272
 forrásban bomlás 177
 forward scatter (FSC) 241
 – – threshold 247
 foszfoprotein 28
 foszforiláció 27
 fotopolimerizáció 71
 főtális marhasavó (FBS) 208
 FPA 287
 FPIA 154, 155, 170
 fragment antigen binding (F_{ab}) 106, 129
 – crystallizable (F_c) 106, 129
 fragmentálás 182
 FRET 166, 168
 FSC 241, 266
 FSH 343

G, GY

GACHON 294
 GALENUS 216
 GALLY, JOSEPH 104
 γ számláló 167
 gammopathia, monoklonális 223, 227
 –, –, besorolása 229
 –, –, előfordulása 232
 –, –, kivizsgálása 228, 229
 –, –, malignus 227
 –, –, oligoklonális 339
 gél, gradiens 73
 –, homogén 72
 – koncentráció 72
 gélelektroforézis (PAGE) 59, 71
 –, alkalikus 73
 –, –, nem denaturáló 73
 – mikrohippel 62
 gélelőkészítés autoradiográfiához 84
 gélszűrés 43, 44, 236
 genom 36
 GH 343
 ghrelin 343, 346, 357
 GHRH 343
 GIP 357
 glargin inzulin 345
 gliadin elleni antitest 263

glikoprotein 28
 glomerulonephritis 309
 glomerulus fehérjeviszatarató működése 311
 glow típusú jelölés 167
 GLP-1 357
 – agonista 346
 glukagon 343
 glukagonszerű peptid-1 (GLP-1) 357
 glukokortikoid 350
 glukózdependens inzulinotrop peptid (GIP) 357
 glutamin 207
 glutáraldehydes konjugálás 139
 GnRH 343
 Golgi-készülék 34
 gonadotrop releasing hormon (GnRH) 343
 GÖMÖRI GYÖRGY 270
 gp 130 citokincsalád 348
 gradiens centrifugálás 43, 58
 – gél 73
 GROMOVA-módszer, ezüsfestés gélben 89
 gyomor parietalis sejt elleni antitest 263
 gyors atombombázás (FAB) 177
 – ionbombázás (FIB) 178
 gyorssteszt → POCT
 gyulladásos marker vizsgálat POCT 315
 gyűjtő gél 72

H

Hageman-faktor 280
 HAMA 157, 173
 HANSON 110
 haptén 127
 haptoglobin 225
 harmadlagos fehérjeszerkezet 28
 HARVEY, WILLIAM 216
 hasnyálmirigy β -sejt daganat 344
 HAT médium 134
 hatpontos kalibráció 171
 háttérfluoreszcencia kiküszöbölése 168
 HbA_{1c} mérés standardizálása 199
 HBV 142
 HCCA 179, 184
 HCV 142
 HEIDELBERGER, MICHAEL 104
 Heidelberg-görbe 140
 hemaglutináció 142
 hemoglobin 122

hemoglobin, vizelet 307
 hemolízis hatása mérésekre 172
 hemosziderin 121
 hemosztázis vizsgálata 279
 hemprotein 28
 Hep G-2 239
 heparinkofaktor aktivitás 290
 HERSKO, AVRAM 30
 heterofil antitest mintában 173
 hGH 349
 hibridóma 134, 204
 hidratburok 32
 hidrogén-peroxid 358
 hidroláz 33, 114
 high dose hook effektus/hook effektus/ nagy dózis vissza-
 csapási effektus 145, 157, 173
 hiperimmun savó 133
 His-tag 58
 hisztatin, nyál 302
 hisztidin tag (His-tag) 58
 hisztológia 119
 HIV 142
 homogén gél 72
 homológia 68
 hook effektus 145, 157
 hormon 115
 – meghatározás POCT 316
 – természetű tumormarker 323
 HPLC microalbuminuria kimutatására 312
 Humán Anti-Mouse Antitest (HAMA) 157
 – Cell Differentiation Molecules (HCDM) Workshop 267
 – epididymisprotein-4 (HE4) 325
 – genom 36
 – inzulin 345
 HUXLEY 110
 HYDRAGEL 73
 hypergammaglobulinaemia 226
 –, diffúz 226
 –, diszkrét 227
 hypoalbuminaemia 222
 hypogammaglobulinaemia 226
 hypophysis 341
 – elülső lebeny adenoma 344
 hypothalamus 341

I

időfelbontású számlálási technika 168
 időkapuzott megfigyelés 168

IFCC Committee on Plasma Proteins 191
 IFE 230
 IgA 130
 – szint szelektív emelkedése 228
 IgA₁ 105, 107, 130
 IgA₂ 105, 107, 130
 IgD 105, 107, 130
 IgE 105, 107, 130
 IGF-1 343, 349
 IgG 130
 –, vizelet 307
 IgG₁ 105, 107, 130
 IgG₂ 105, 107, 130
 IgG₃ 105, 107, 130
 IgG₄ 105, 107, 130
 IgM 105, 107, 129, 130
 – szint szelektív emelkedése 228
 ikerionos detergens 42
 imidazol-cink festés 75
 immortalizált sejt kultúra 51
 immunaflinitás kromatográfia 58
 immunfixációs elektroforetogram 230, 231
 – elektroforézis (IFE) 230
 – – vizeletfehérje-vizsgálatban 232
 immunfluoreszcencia, indirekt, ANA kimutatására 254
 immunfluoreszcenciás egyedi fehérje kimutatás 52
 – fehérjekimutatás, direkt 52
 – –, indirekt 52
 immunglobulin (Ig) 104, 105, 127
 – aviditás 131
 – előállítás 132
 – elváltozások 223
 – izotípus 106, 129
 – mérés 227
 – monomer 106
 – osztályok 106, 226
 – szerkezet 105, 128
 – szérumfehérjék 226
 – valencia 131
 immunizálás 132
 immunkémia 125
 immunkémiai analízis 164
 – módszerek kimutathatósági értékei 174
 immunkomplex, in vitro 140
 immunoassay 125, 164
 –, áramlási citometriás 159
 –, befolyásoló faktorok 156
 –, elektrokemiluminescens 143
 –, enzim 143
 –, érzékenysége 125

immunoassay, fluoreszcens 143
–, heterogén 144, 145
–, –, szilárd fázisa/szendvics 145, 168, 169
imunoassay 142
–, homogén 144, 145, 169
–, – 164, 169, 170
– kalibrációja 171
–, kemilumineszcens 143
– kis molekulatömegű fehérje kimutatására 238
–, kompetitív 144, 169
– közege 168
– mérési elve 143
–, multiplex 158
–, nem kompetitív/szendvics 144
–, radio 143, 145
–, szilárd fázisú 164
–, telítési 169
immunogén 127
immunológiai vizsgálmódszerek 139
immunoradiometrikus assay (IRMA) 147
immunreakció 108
– agarózgélben 75
– előhívása, kemilumineszcenciával 95
– –, Ni-DAB-reakcióval 94
– jelölésként 75
immunsejt fenotípus meghatározás 266, 270
– stimulálás 274
immunszerológia 108
immunturbidimetria 162
–, kompetitív, erősített 162
–, latexerősített, direkt 162
immunválasz szakaszai 126, 127
indirekt immunfluoreszcencia (IIF) 254
inhibitor 33
iniciáció 279
inkretin 357
inkubátor, sejttenyésztés 206
INR 283
in source decay (ISD) 177, 182
instabil angina 328
intenzív terápiás ellátás, POCT 314
interferáló vegyület eltávolítása mintából 40, 47
interferencia, analitikai 172
–, –, kiküszöbölése 173
interleukin-6 (IL-6) 356
International Normalised Ratio (INR) 283
– Union of Immunological Societies (IUS) 190
interrogation point 241
intracelluláris vázfehérje 109
intrinsic faktor elleni antitest 263

intron 36
inzulin 343
– intracelluláris jelátvitel 357, 358
– kutatás 345
– szerepe metabolikus szindrómában 354
inzulinanalóg 345
inzulinrezisztencia 354, 358
–, szelektív 358
inzulinszerű növekedési faktor 1 (IGF-1) 343, 349
ioncserés kromatográfia 57
ionforrás, tömegspektrométer 176
ionizáció módjai 177
ionok meghatározása POCT 315
ionomycin 274
IPG 74
IRMA 147
IRMM 191
ISD 177
ISHIKAWA 150
ISHIZAKA, KIKISHIGE 104
ISHIZAKA, TERUKI 104
IUS 190
izoelektromos fókuszálás 60, 63
– – agarózgélben 73
– – gélcsőben; 1. dimenzió 80
– – immobilizált pH-gradiens gélben (IPG) 74
– – lapgelen; 1. dimenzió 84
– – poliakrilamidgélben 73
izomeráz 33, 114
izotiocianát 165
izotóp, β -sugárzó 138
–, γ -sugárzó 137
izotópos jelölés 75, 137, 165

J

JCTLM 190
jelölés, citokin 275
–, derengés típusú 167
–, elektrokemilumineszcenciás 167
–, enzimes 138, 170
– ezüstözéssel 75
–, felvillanás típusú 166
–, festékkötéses 75
– fluoreszcens festéssel 75, 138
– immunreakcióval 75
–, izotópos 75, 137
–, jel detektálása 167
–, kemilumineszcenciás 167

jelölt molekula eltávolítása, RIA 149

JENNER, ANTHONY 104

JERNE, NIELS K. 105, 134

jodinációs reagens 165

Joint Committee on Traceability in Laboratory Medicine (JCTLM) 190

Jurkat-sejt 180, 214

K

kalcitonin 343, 349

– tumormarker 323, 325

kalcium alvadási faktor 280

–, ionizált 349

kalibráció mestergörbével 172

–, hatpontos 171

kalibrációs görbe 171

kaotróp anyag 41

kapilláris elektroforézis 59

karbamid 30

karboanhidráz, nyál 302

kardiolipin antitest 260

kardiológiai ellátás POCT 315

karriermediált transzport 35

katalízis 33

kémiai chip 61

kémiai ionizáció (CI) 177

– polimerizáció 71

kemilumineszcencia 95, 139

–, erősített 167

kemilumineszcenciás jelölés 167

kemilumineszcens EIA 151

kemilumineszcens immunoassay (CLIA) 143, 155

– Mágneses Immunoassay (CMIA) 156

keratoconjunctivitis sicca 296

– –, primer 296

– –, szekunder 296

késleltetett fluoreszcenciájú immunoassay (DELFA) 155

kétdimenziós poliakrilamid gélelektroforézis (2D PAGE) 59

kettős fókuszálású szektoros analizátor 180

kevert kötőszöveti betegség (MTCD) 253

Keyhole Limpet Hemocyanin (KLH) 133

kiméra antitest 135

kinezin 111

kis molekulatömegű fehérje 234

– – –biológiai szerepe 234

– – –dúsítása kimutatás előtt 236

– – –kimutatása 235

kis molekulatömegű fehérje kimutatása immunoassay-vel 238

– – –marker 235

– – –mennyiségi mérése 237

– – –csopontosítás 234

kis részecske mérés flow citometriával 248

kísérlet állatfajok 217

kitapadó sejt kultúra 51

KLH 133

klónszelekció 134

koagulométer 282

KOCH, ROBERT 104

KODAK Image Station 2000R 96

kodon 28, 102

koenzim 33

kofaktor 115

– aktivitás 291

kollagén, I-es típusú 348

– rost 118

– szerkezet 351

kollagenáz 349

kommutabilitás 189

kompenzáció, számítógépes, flow citometriában 247

komplementrendszer 106

komplett DMEM médium készítése 208

konformációs epitóp 127, 128

konjugálás immunoassay során 139

konjugált monoklonális antitest 243

kontaktlencse 296

kontamináció sejtenyészetben 211

– –, bakteriális 211

– –, gombás 211

– –, mycoplasma 211

– –, vírusos 211

kontraktilis fehérje 109

kontrollcsopontos vizsgálat 200

konvergens evolúció 68

kortikotrop releasing hormon (CRH) 343

KÖHLER, GEORGES J. F. 105, 134

könny 294

– fehérje 294

– – daganatos betegségekben 297

– – diabetesben 297

– – dohányzóknál 297

– – hepatitis C-ben 297

– – szisztémás betegségekben 297

– – térkép 299

– – vizsgálat MALDI TOF MS-sel 300

– – O'Farrell-módszerrel 299

– – SDS elektroforézissel, ezüstözéssel 299

könny fehérje térkép Western blottal, Gallyas-ezüstözéssel és ECL-előhívással 299

- fiziológiai szerepe 294
- összetétele 294
- , reflex 298

könnyfilm rétegei 294

könny minta vétele 298

könny specifikus prealbumin (TSPA) 295

könny vesztés fokozódása 296

könnyűlanc proteinuria, túlfolyásos 311

kreatin-kináz (CK) 330

- BB-izoenzim (CK-BB) 340
- MB-izoenzim 330
- MB-izoformok 330, 331

kromatográfia 57

- , affinitás 57
- , elektro 60
- , immunaffinitás 58
- , ioncserés 57
- , ligandumreceptor 58
- , méretkizárásos 236, 312
- , –, microalbuminuria kimutatására 312
- , micelláris elektrokinetikus 60

kromatográfias előfrakcionálás 44

kromogranin-A 344

kubilin 311

kumarin 166

KÜHNE, WILHELM 109, 113

kvadрупól analízátor 180

L

lab-on-a-chip 61

Laboratóriumi Medicina Visszavezethetőségi Egyesített Bizottsága (JCTLM) 190

LAEMMLI-módszer 77

Laemmli-féle SDS gél elektroforézis 73

Laemmli-féle SDS PAG elektroforézis 306

laktátvizsgálat POCT 316

laktoferrin, könny 295

- , nyál 302

laminár boks 210

lanreotid 346

lapgél 72

latex agglutináció 142

LCM 43

leányion-pasztázás 183

LEEUEWENHOEK, ANTONI VAN 109, 203

légköri nyomású kémiai ionizáció (APCI) 178, 179

Leiden-mutáció 291

leptin 343, 356

leukocita proliferáció 309

Levey–Jennings-grafikon 200

LEVI-MONTALCINI, RITA 116

lézer deszorpciós-ionizációs repülési idő tömegspektrometria (MALDI-TOF) 66

- indukálta fluoreszcencia (LIF) 62
- mikrodiszsekcio (LCM) 43

LH 343

liáz 33, 114

LIF 62

ligandum fehérje 122

- receptor kromatográfia 58

ligáz 33, 114

limitált proteolízis 235

lineáris epitóp 127, 128

- ioncsapda analízátor 180

lipaemia hatása mérésekre 172

lipid eltávolítása mintából 40

lipokalin, könny 295

lipopoliszacharid (LPS) 274

lipoprotein 28, 122

liquor liquor cerebrospinalis 337

- albuminhányados 338

liquor fehérje vizsgálat 337

- fehérje vizsgálat, biomarker 338
- – –, elektroforézis 338
- – –, ELISA 338
- – –, IgG-index 338
- makroszkópos vizsgálata 337
- minta vétele 337
- , véres 337

liraglutid 346

lispro inzulin 345

living state 103

lizoszóma 34

lizosomális savanyú hidroláz 349

lizozim, könny 295

- , nyál 302

long pass filter 247

Lowry-fehérjemeghatározás 49

LPS 274

LSIMS 177

luciferin 139

luciferin-adenozin-trifoszfát 151

lumbálpunkció 337

luminol 96, 151

- fényemissziója 167

lupus antikoaguláns 293

lupus nephritis 310
 luteinizáló hormon (LH) 343
 LYUBIMOVA 109

M

makrogyöngy módszer 169
 MALDI 175, 179
 MALDI Imaging 184
 MALDI TOF 66, 176, 184
 malignus transzformáció 321
 MAPK útvonal 358
 Marshall-ezüstözés 87, 300
 –, fehérjedúsítással 87
 –, módosított 87
 másodlagos fehérje szerkezet 28
 Matrix Assisted Laser Desorption Ionization (MALDI) 175, 179
 mátrix metalloproteináz 349
 – segített lézerdeszorpció (MALDI) 175, 179
 MBS 139
 M csúcs 227
 mechanoenzim 112
 MECSNYIKOV, ILJA 104
 MEDAWAR, PETER BRIAN 105
 médium összetétel változása 215
 –, sejtenyésztés 207
 megalin receptor 311
 MEIA 150, 152, 156
 Meibom-mirigy 294
 mellékpajzsmirigy adenoma 344
 mélyvénás thrombosis (MVT) 287
 mérés minőség-ellenőrzése 199
 mérési eredmény metrológiai visszavezethetősége 189, 190, 192
 méretkizárásos kromatográfia 236, 312
 – – microalbuminuria kimutatására 312
 Mértékegységek Nemzetközi Rendszere (SI) 187
 mértékegységrendszerek 187
 mestergörbe 172
 mesterkalibráció 172
 metabolikus szindróma 353
 – – definíciója, ATPIII-kritériumok 354
 – – –, IDF-kritériumok 354
 – – –, WHO kritériumok 353
 – – előfordulása 354
 – – patogenezise 354
 metabolizmus 35
 metalloprotein 28
 metilén-bisz-akrilamid 71
 metionin 29
 metrikus mértékegységrendszer 187
 M gradiens 227
 MGUS 227
 – diagnosztikai kritériumai 229
 micelláris elektrokinetikus kromatográfia 60
 microalbuminuria 311
 – előfordulása 312
 microbead 248
 – assay 158
 – –, multiplex 159
 Microparticle Enzyme Immunoassay (MEIA) 150, 151
 MicroSpot Assay 158, 258
 midnight zone 69
 mieloperoxidáz cardialis marker 335
 mikrobiuret módszer 49, 298, 305
 mikrochip, elektroforetikus 61
 mikrosatornás detektor 182
 mikrogyöngy 248
 – módszer 158, 170
 mikroorganizmus minta extrakció-szolubilizáció 45
 Mikropartikulum Enzim Immunoassay (MEIA) 150, 151, 152
 mikroszkópos módszerek immunsejtek vizsgálatára 270
 mikrotubuláris alapú motor 111
 MILSTEIN, CÉSAR 105, 134
 miniaturizálás, mikrochip alkalmazás 61
 Mini-Trans-Blot készülék fehérjedetektáláshoz 90
 minor myocardialis károsodás 328
 minőségi kontroll mikrogyönggyel flow citometriában 249
 minta bevitel tömegspektrométerbe 176
 minta előfrakcionálás 42, 48
 – előkészítés 39
 – –, protokollok 45
 – –, sejtes 40
 –, sejtes 51
 – tárolás 42
 – vétel állatkísérlet során 217
 mioglobin 122
 – cardialis marker 331
 –, vizelet 307
 miozin 111
 MKSA mértékegységrendszer 187
 m-maleimidobenzil-N-hidroxiszukcinimid-észter (MBS) 139
 moat 243
 Moll-mirigy 294
 monenzin 274
 monoclonal gammopathies undetermined significance (MGUS) 227

- monocyta kemoattraktáns protein-1 (MCP-1) 356
monoklonális antitest/ellenanyag 133, 204
– – előnyei 135
– gammopathia 223
– gammopathiák nem meghatározott jelentőséggel (MGUS) 227
– protein (M protein) 223, 227
monolayer sejtkultúra 51
morfológiai módszerek immunsejtek vizsgálatára 266
motorfehérje 109
moving boundary electrophoresis 59
M protein 223, 227
– – elektroforézise 230
mRNS 28, 102
– alternatív vágása 36
MS-kompatibilis fehérjedetektálás CBB-festéssel, WANG szerint 89
– – ezüsfestéssel gélben, GROMOVA szerint 89
MTCD 253
mTOR–IRS 359
MUC 1 gén 324
MUC 16 gén 423
mucin 119
–, nyál 302
mukoprotein tumormarker 323
– tumormarker 324
multicolour labeling 245
multiparaméteres analízis 242
multiple reaction monitoring 183
multiplex ambiens assay 158
– microbead assay 258
multipotens összejt 204
MUP 151, 152
mustársav 179
myeloma, aszimptomás, diagnosztikai kritériumai 229
– multiplex, célszervkárosodások kritériumai 229
– – diagnosztikai kritériumai 229
–, nem szekretoros, diagnosztikai kritériumai 229
myopathia, idiopathiás gyulladásos 253
myosin 111
myositis overlap szindróma 262
- N, NY**
- NAG 307
nagy dózis visszacsapási effektus/high dose hook effektus/
hook effektus 145, 157, 173
– molekulatömegű kininogén 280
nanoESI 178
natív állapot 103
natívan rendezetlen fehérje 28
nátrium-bikarbonát 207
nátrium-dodecil-szulfát (SDS) 41
natriuretikus peptid cardialis marker 334
NDAS 253
NDC 253
nefelométer 141
nefelometria 140, 164
negyedleges fehérjeszerkezet 28
nem denaturáló alkalikus gélelektroforézis 73
– – – ORNSTEIN–DAVIS szerint 76
– – – gél + SDS elektroforézis 74
– differenciált autoimmun betegség (NDAS) 253
– – collagenosis (NDC) 253
– – kötőszöveti betegség (UCTD) 253
nem ionos detergens 42
neoantigén 127, 128, 322
nephrosis-szindróma 309
neuroendokrin hormon fehérje 341
– – szekréció rendellenessége 342
– rendszer 341
– – betegségei 342
– tumor 343
– tumormarker 344
neuronspecifikus enoláz (NSE) 340
NGT 354
N-hidroxiszukcinimid (NHS) 139
NHS 139
niche 117
Ni-DAB reakció 94
– – ezüstintenzifikálással GALLYAS szerint 94
NIDERGERKE 110
non-Sjögren tear-deficient dry eye (NSTD) 296
non-ST-segmenst emelkedés myocardialis infarctus (NSTEMI) 328
normálérték 193
normális glukóztolerancia (NGT) 354
növekedési hormon (GH, hGH) 343, 349
– – kutatás 345
– – serkentő hormon (GHRH) 343
– – termelő hypophysis adenoma 344
növényi minta feltárása 46
– – –, levél 46
– – –, mag 46
NP-40 42
NSTD 296
NSTEMI 328

nukleinsav eltávolítása mintából 41
 nukleoprotein 28
 nyál biológiai funkciói 301
 – fehérje 301
 – – funkcionális vizsgálata 303
 – – összetétele 302
 – – vizsgálat 302
 – – vizsgálat elektroforézissel 303
 – – – tömegspektrometriával 303
 – minta vétele 302

O

O'FARRELL-módszer 79, 80, 81
 obesitas 354, 355
 obesztatin 357
 obscuration bar 241
 octreotid 346
 oligoklonális gammopathia 223, 232
 onconeuronális antitest immunoblot 264
 one platform FCM-analízis 248
 onkofötális tumormarker 323
 onkogén 321
 optikai filter 246, 247
 orbitrap analizátor 181
 ORNSTEIN–DAVIS-módszer 76
 orozomukoid 300
 orthostaticus proteinuria 313
 ortológia 69
 osteoblast 347
 – faktorok 348
 osteoclast 347
 – faktorok 349
 osteocyta 347
 osteoporosis 350
 oszteoid 348
 oszteokalcin 348
 oszteonektin 348
 oszteoprotegerin 349
 oxidatív dezaminálás 30
 oxidoreduktáz 33, 114
 oxintomodulin 346
 oxitocin 343

Ö

össejt izolálás 205
 –, multipotens 204

–, pluripotens 204
 – tenyésztés 204
 –, totipotens 204
 –, unipotens 204

P

PACAP 362, 363
 PAGE 71, 306
 –, denaturáló 73
 –, kétdimenziós, denaturáló rendszerben 79
 –, nagy felbontású, kétdimenziós, O'FARRELL szerint, 1. dimenzió 79, 80
 –, –, –, –, –, 2. dimenzió 81
 –, natív 73
 – planáris horizontális rendszerben 72
 – vertikális rendszerben 72
 Paget-kór 351
 PAI-1 281
 PAI-2 281
 pajzsmirigy medullaris carcinoma 344
 pajzsmirigyhormon 342, 349
 p-ANCA 261
 PÁNDY KÁLMÁN 338
 Pándy-reakció 338
 PAP 273, 324
 parajodofenol 95
 parakrin 274
 paralógia 69
 paraneoplasziás antitest immunoblot 264
 paraneoplasticus antigének 264
 paraprotein 223, 227, 321
 parathormon (PTH) 343, 349
 – related protein 323
 – tumormarker 323
 parathormonszerű fehérje tumormarker 323
 parent ion scan 183
 PASTEUR, LOUIS 113
 passzálás 51, 209
 –, tripszines 209
 pásztázás 182
 PAULING, LINUS 102
 PBC 242
 PBS 45
 PCA 236
 PC-aktivátor 290
 PCT 239
 PEG 134
 peptid 101

- peptid hormon 343
 - – kutatás 345
 - – meghatározás 344
 - YY 3465
- Peptide Mass Fingerprinting (PMF) 184
 - – mapping 66
- peptidil-transzferáz 29
- peridinin-klorofill-protein komplex 244
- perjodátos konjugálás 139
- perklórsavas kicsapás 236
- perklórsavas kicsapás + Western blot 237
- peroxidáz 151, 302
 - , könny 296
 - reakció előhívása kemilumineszcenciával 95
 - – –Ni-DAB-reakcióval 94
- peroxidáz-antiperoxidáz (PAP) komplex 273
- PHA 274
- phage display 135
- PI 282
 - , megnyúlt 283
- PINP 351
- piridoxál-foszfát 30
- pitvari natriuretikus peptid (ANP) 343
- PIVKA 283
- p-jodofenol 167
- plazma albumin 222
 - deszorpció (PD) 177
 - fehérje 221
 - – elektroforézis 222
 - – funkciók 221
 - – vizsgálat 222
 - összfehérje 222
 - tromboplasztin 280
- plazmasejt 127
- plazminogén aktivátor inhibitor 1 (PAI-1) 281
 - – – 2 (PAI-2) 281
 - plazmin átalakulás 281
- plexus chorioideus 337
- PLUCKTHUN 135
- pluripotens őssejt 204
- PMA 274
- PMA/ionomycin stimulálás 275, 276
- POCT/gyorsteszt 314
 - cooximetria 316
 - diagnosztika, adatkezelés 319
 - –, hibaforrások 318
 - –, kialakítás szakmai kérdései 316
 - –, minőségbiztosítás 318, 319
 - –, minőségirányítási rendszer 318
 - –, rizikó-management, biztonság növelése 318
 - POCT/gyorsteszt diagnosztika, szakmai felelősség 317
 - –, személyzet oktatása 319
 - –, szervezés 317
 - gyulladásos marker vizsgálatokban 315
 - hormonmeghatározás 316
 - intenzív terápiás ellátásban 314
 - ionok meghatározása 315
 - kardiológiai ellátásban 315
 - laktátvizsgálat 316
 - PTH-meghatározás 316
 - sürgősségi ellátásban 314
 - – klinikai kémiai vizsgálatokban 315
 - – toxikológiai vizsgálat 316
 - – véralvadás-vizsgálat 316
 - szívmarker vizsgálat 332
 - vércukorvizsgálat 315
 - vérgázanalízis 315
 - vesefunkció-vizsgálat 315
 - vizelet-hCG 316
- Point of Care Testing (POCT) 314
- poliakrilamid gél elektroforézis (PAGE) 71
 - – lemez szárítása zselatinnal POPESCU szerint 98
- polietilén-glikol (PEG) 134
- poliklonális antitest ellenanyag 133
 - gammopathia 223
- polipeptid 102
 - , intracelluláris, kimutatása szövettényészeti sejtből 239
- poliriboszóma 29
- poliszacharid eltávolítása mintából 41
- polivinilpolipirrolidon (PVPP) 41
- polymyositis/dermatomyositis 253
- POPESCU-módszer 98
- porlasztásos ionizáció 178
- PORTER, RODNEY ROBERT 104
- post source decay (PSD) 182
- posztiszintetikus módosítás 29
- poszttranszlációs módosítás 27, 123
 - – vizsgálata 66
- praethromboticus állapot jelei 287
- prealbumin–transzferrin elváltozások 223
- precipitáció 44, 108
- precipitációs módszerek 140
 - – automatizálása 161
- precipitáló reagens 45
- precipitátum mosáshoz 45
- precíziós profil görbe 197
- preimmun szérum 133
- prekallikrein 280
- primer sejt tenyésztése 203
 - sejt kultúra 51

prionbetegség 339
proakcelerin 280
progresszív aktivitása 290
prokalcitonin (PCT) 239
prokonvertin 280
prolaktin 343
prolaktintermelő hypophysis adenoma 344
prolingazdag nyálfehérjék 302
proonkogén 321
propagáció 280
prostatarák tumormarker 365
– – kutatás 366
prostataspecifikus antigén (PSA) 365
prosztetikus csoport 33
proteaszóma 30
proteáz 30
proteázgátlás, minta-előkészítés 40
proteázgátló 40
protein 27, 101
14-3-3 protein 339
protein C (PC) 290
– – defektus 290
– – –, öröklött 290
– S (PS) 291
– – defektus 291
– – –, öröklött 291
proteinuria 311
– előfordulása 312
–, nephroticus mértékű 311
–, orthostaticus 313
proteolízis 40
proteom 37, 65
proteomika 37, 65, 361
proteomikai fehérjevizsgálat 65
protokollok mintaelőkészítésre 45
protosz 27
protrombin 280
protrombin 20210A polimorfizmus 292
protrombinidő (PI) 282
PSA 365
PSD 182
PTH 343, 349
– meghatározás, POCT 316
– tumormarker 323
pufferolt sóoldat (PBS) 45
pulmonalis embolia (PE) 287
PVPP 41

Q

quality control (QC) 249
QUINCKE 337

R

rácsrost 119
radiális megosztású immunofluorometrikus assay 154
radioimmunoassay (RIA) 143, 145, 164
–, kompetitív 147
–, szendvics 147
radioizotópos jelölés, antigén 137
– –, ellenanyag 137
raktárfehérje 120
receptor 115
redukálószer, minta-előkészítés 42
referenciaanyag készítése 192
referenciaérték 193, 194
referenciarendszer 188
referenciatartomány 194
refolding 29
rekombináns technika 345
relatív index 330
– standard deviáció 333
releasing hormon 341
repülési idő analízátor 181
részecskék eltávolítása mintából 48
retinolkötő fehérje, vizelet 307
– protein-4 356
rezisztin 356
rheumatoid arthritis 253
– faktor (RF) 173, 260
RIA 143, 145, 164
riboszóma 29, 102
– peptid kötőhelye 29
ribozim 113
rotációs motor 111
ROUX, WILHELM 203
ROWE, DAVID 104
RPMI-1640 tápoldat összetétele 207
rRNS 102
Russell viperaméreg idő 293
ruténium komplex 167

S, SZ

- S100 protein tumormarker 325
– –, liquor 340
Saccharomyces cerevisiae elleni antitest (ASCA) 263
SAHACHIRO, HATA 104
SAMMONS-ezüstözés 86
SANGER, FREDERICK 116
saponin 275
sárgaság hatása mérésekre 172
savanyú urea gél elektroforézis 73
savanyú urea gél + SDS gélelektroforézis 74
scan 182
SCHIBASABURO, KITASATO 104
Schirmer-teszt 298
SCHLEIDEN, MATTHIAS JAKOB 203
SCHWABER, JERROLD 134
SCHWANN, THEODOR 203
SDS 41
– elektroforézis homogén vagy exponenciális gradiens poliakrilamid gélben; 2. dimenzió 81
– eltávolítása mintából 47
– PAGE 62
– tartalmú mintapuffer 45
sejt 35
– anabolizmus 35
– feltárás 40
– katabolizmus 36
– malignus transzformációja 321
– tenyésztés in vitro 51
sejtciklus követése sejtenyészetben 214
sejtes minta előkészítése 40
– modell 52
sejtfúzió 134
sejtkultúra/sejtenyészet 51
–, daganatsejt-kultúra 51
– detektálása 215
– – in vitro 215
–, immortalizált 51
–, kitapadó 51, 205
–, primer 51
–, szuszpenziós 205
sejtminta extrakció-szolubilizáció 45
– vizsgálata 51
sejtnövekedési faktor 116
sejtszám meghatározás mikrogönggyel flow citometriában 248
– monitorozás sejtenyészetben 213
sejtszámláló automata 213
sejtszuspenzió 51, 52
sejtenyészet/sejtkultúra fagyasztása 212
–, fagyasztott, felolvasztása 212
– fehérjemeghatározása 214
– kezelése 209
– kontaminációja 211
– –, kezelés 211
– sejteinek osztódása 213
– sejtpopulációja 213
– sejttípusainak keveredése 211, 212
– súlymérése sejtszám-monitorozáshoz 213
sejtenyésztés 203
–, embrionális sejt 203
– médiumai 207
–, össejt 204
–, primer sejt 203
–, transzformált sejt 204
sejtvonal 51, 206
short pass filter 247
shuffling 69
SI mértékegységrendszer 187
– – alapegységei 187
– – származtatott egységei 187
side scatter (SSC) 240, 241, 266
SIMS 177
single ion recording 182
Sjögren Syndrome Tear Deficient Dry Eye (SSTD) 296
Sjögren-szindróma (SS) 253, 296
– száraz szemmel 296
SKERRA 135
SLE 253
SLFIA 153
só szennyezés 40
spectral overlap 247
SPEMANN, HANS 117
SSC 241, 266
SSC-CD45 kapuzás 242, 243
SSTD 296
stacking gél 73
standardizálás állatkísérlet során 217
– problémái 198
STANLEY, JACKIE 105
STARLING, ERNEST HENRY 115
sterilizálás sejtenyészetben 210
stop kodon 29
STRAUB F. BRÚNÓ 110
Streptomyces conglobatus 274
struktúraalkotó fehérje 34
Stuart–Prower-faktor 280

Substrat-Labeled Fluorescent Immunoassay (SLFIA) 153
 sürgősségi ellátás, POCT 314
 – klinikai kémiai vizsgálat POCT 315
 – toxikológiai vizsgálat POCT 316
 – véralvadás-vizsgálat POCT 316
 SVEDBERG, THEODOR 122
 Système International d'Unités (SI) 187
 szállítófehérje 121
 száraz szem szindróma 296
 – – –diabetesben 296
 szekréciós vezikula 34
 szekretoros IgA, könny 295
 – –, nyál 302
 szekunder ion tömegspektrometria (SIMS) 177
 szekvenciaanalízis 69
 szekvenciaazonosság 69
 szekvenciaillesztés 69
 SZENT-GYÖRGYI ALBERT 109
 szeparáló gél 73
 szérum (tápoldatban) 208
 szérum fehérje elektroforetogram 223
 – – –, kóros 224
 – – –, normális 223
 – – elektroforézis 222
 – – eltávolítása mintából 48
 – – elváltozás, izolált 223
 – – extra frakciói 223
 – – frakció 131
 – – –, α_1 224
 – – –, α_2 225
 – – –, β 225
 – – –, γ 226
 – – vizsgálata 221
 – hőinaktiválása 208
 széruméheztetés 208
 szérumkiegészítő 208
 szérumprotein könnyben 295
 szervspecifikus autoimmun betegség 252
 szialomucin 294
 sziaalsavas Lewis (a) antigén 324
 színjelölés, kombinált 245
 színjelöléses kapuzás 242
 szinkronizáció, sejtenyészet 213
 szisztémás kötőszöveti betegség 252
 – lupus erythematosus (SLE) 253
 szívizomsejt, neonatális, izolálása 204
 szolubilizáló rendszer 41
 szomatosztatin 343
 – analóg 346

szöveti plazminogén aktivátor (tPA) 281
 – transzglutamináz (tTG) 263
 szövetminta extrakció-szolubilizáció 45
 szövettenyésztő lemez 52
 sztatherin, nyál 302
 szteroidhormon 349
 szubcelluláris frakcionálás 48
 szubsztrát 33
 szulfobetain 42
 szuszpenzióban növe sejt kultúra 51
 szűrés sejtenyészetben 210
 – tumormarker meghatározással 325

T, TY

TAFI 281
 tag 58
 TAKAMATSU 270
 találkozási pont 241
 tandem tömegspektrometria 182
 tápoldat antibiotikumvédelme 208
 – pH 208
 – – indikátora 208
 – sejtenyésztéshez 207
 – szűrése 210
 –, minimál 207
 –, szérum 208
 TAT 287, 314
 tau-protein, liquor 339
 TCA 40
 TCA-s kicsapás 40
 TDDE 296
 tear-deficient dry eye (TDDE) 296
 tenyésztőedény 206
 tenyésztőflaska 206
 térbeli konformáció 28
 térdeszorpció 178
 térionizáció 178
 testnedvek fehérje-összetétele 294
 tetrametil-rodamin-izotiocianát (TRITC) 53
 tGT 262
 THOMSON, J. 177
 thromboemboliás kórképek 287
 thrombophilia 288, 289
 – okai 288
 TI 285
 –, megnyúlt 285
 timidin-kináz tumormarker 325

- tiourea 41
 – urea lízispuffer 45
 tireoglobulin 325
 tireotrop hormon (TSH) 343
 – releasing hormon (TRH) 343
 TISELIUS, ARNE 59
 TnC 328
 TNF- α 356
 – kimutatása immunokemilumineszcenciás módszerrel 238
 TnI 328
 TnT 328
 TOMASI, THOMAS 104
 TONEGAWA, SUSUMU 105
 totipotens össejt 204
 többszörös reakciómegfigyelés 183
 töltéssel rendelkező vegyület eltávolítása mintából 47
 tömegspektrometria 175
 – alkalmazása 184
 – – gyógyszerkutatásban 184
 – – orvosi laboratóriumokban 185
 – – proteomikában 184, 361
 – – –, neuropeptidek 362
 – – –, onkológia 362
 – – –, újszülöttkori szűrés 362
 tömegspektrométer 175
 – analizátora 179
 – detektora 181
 –, hibrid 181
 – ionforrásai 176
 –, mintabevitel 176
 –, tandem 182
 – vákuumrendszere 175
 tömegspektrum 183
 tPA 281
 TPA 167, 324
 TRAK 263
 transzaminálás 30
 transzdukció sejtenyészetben 216
 transzfekció sejtenyészetben 216
 transzferabilitás 190
 transzferáz 33, 114
 transzferrin 225
 –, könny 295
 –, vizelet 307
 transzformált sejt tenyésztése 204
 transzkripció 28, 102
 transzláció 29, 102
 transzportfehérje/transzporter/transzportprotein 35, 121
 transzporter/transzportfehérje/transzportprotein 35, 121
 TRAP 351
 TRH 341, 343
 tributilfoszfin (TBP) 42
 trijód-tironin 349
 tripropilamin (TPA) 167
 tripszines passzálás 209
 TRITC 53
 Triton X-100 42
 tRNS 29, 102
 trombin által aktiválható fibrinolízis-inhibitor (TAFI) 281
 trombin-antitrombin komplex (TAT) 287
 trombinidő (TI) 285
 troponin 328, 329
 – C (TnC) 328
 – határértékek 333
 – I (TnI) 328
 – kimutatás 332
 – T (TnT) 328
 – teszt értékelés 329
 TSH 343
 TSH-receptor elleni antitest (TRAK) 263
 TSPA 295
 tumorantigén 322
 tumorasszociált glikoprotein (TAG 72) 324
 tumormarker 321
 – alkalmazása monitorozásra 326
 – – szűrésre 325
 – fehérje 364
 –, neuroendokrin 344
 – poszttranszlációs módosulása 321
 – prediktív értéke 326
 –, primer 321
 –, szekunder 321
 turbidimetria 140, 141
 –, alkalmazott antitest 163
 –, – közeg 163
 –, jel mérése 163
 turn-around-time (TAT) 314
 twilight zone 69
- U**
- ubikvitin rendszer 30, 31
 UCTD 253
 ultracentrifugálás 58
 ultraszűrés 236
 unfolded protein response (UPR) 357

unipotens összejt 204
 uPA 281
 urea 41
 ureatartalmú lízispuffer 45
 urokináz (uPA) 281
 US National Reference Preparation (USNRP) 191
 USNRP 191
 UV-abszorbanca 237

V

vákuumionforrás 177
 valencia 131
 variációs koefficiens (CV) 333
 vasculitis, szisztémás 253
 vázfehérje, intracelluláris 109
 vazopresszin 343
 velőcső-záródási rednellenesség 224
 vénás thromboembolia (VTE) 287
 véralvadás 278
 – fázisai 279
 – inhibitorai 281
 – kaszkád modellje 278
 – sejtes modellje 279, 280
 véralvadási szűrőteszt 282
 – – értékelés 283
 – teszt 282
 vércukor vizsgálat POCT 315
 vérgázanalízis POCT 315
 vér-liquor gát 337
 vérplazma fehérje vizsgálata 221
 vérszérum fehérje vizsgálata 221
 vesefunkció vizsgálat POCT 315
 vesekárosodás 309
 vesetranszplantáció utáni állapot 309
 vezikula 34
 viszfatin 356
 vitálfestés 213
 vizelet egyedi fehérje meghatározás 306, 307
 – fehérje immunfixációs elektroforézise 232
 – – összetétel 305
 – – térkép változása 309, 310
 – – vizsgálat elvei 307
 – – –, biokémia 308
 – – –, dúsítás Mashall szerint 307

vizelet fehérje vizsgálat, dúsítás Mashall szerint 307
 – összfehérje 305, 307
 – – megoszlása 306
 – – –, Laemmli-féle SDS PAG elektroforézis 306
 – – –, PAGE 306
 – – mérés 305, 306
 – teljes proteinkoncentráció 305
 – vizsgálat 305
 – –, proteinürítés 305
 – hCG POCT 316
 vizsgálat kontrollja 197
 vizsgálati módszer követelményei 197
 voltage pulse signal 245
 VTE 287

W

WANG-módszer, CBB-festés 89
 Western blot 54, 75
 Westgard-szabályok 200
 WILLOUGHBY–LAMBERT-ezüstözés 85
 WRIGHT, ALMROTH 104

X

xerostomia 296

Y

YALOW 143
 YALOW, ROSALYN SUSSMAN 137

Z, ZS

Zeiss-mirigy 294
 zóna elektroforézis kapillárisban 62
 – –, natív 60
 – gélelektroforézis 60
 zona occludens 337
 zselatin agglutináció 142
 zsírsejt fehérje 355